

Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier

(2008/C 155/02)

Denne meddelelse erstatter Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14).

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund

Denne meddelelse ajourfører Kommissionens tilgang til behandling af statsstøtte i form af garantier og tager sigte på at give medlemsstaterne en mere udførlig vejledning om de principper, som Kommissionen agter at lægge til grund for sin fortolkning af traktatens artikel 87 og 88 og deres anvendelse på statsgarantier. Disse principper er fastlagt i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier ⁽¹⁾. Erfaringerne med anvendelsen af denne meddelelse siden 2000 viser, at Kommissionens politik på dette område bør revideres. I denne forbindelse henviser Kommissionen for eksempel til sin praksis i en række nyere beslutninger ⁽²⁾ med hensyn til behovet for at foretage en individuel vurdering af tabsrisikoen ved de enkelte garantier, når det drejer sig om garantiordninger. Kommissionen har yderligere til hensigt at skabe størst mulig åbenhed om sin politik på dette område, så dens beslutninger bliver forudsigelige, og der sikres ligebehandling. Kommissionen ønsker navnlig at give små og mellemstore virksomheder (i det følgende benævnt »SMV«) og medlemsstaterne den tryghed, der ligger i, at der på forhånd for den enkelte virksomhed og på grundlag af dennes kreditvurdering fastsættes den minimumsmargin, der skal betales for en statsgaranti, for at den ikke vil blive anset for statsstøtte omfattet af traktatens artikel 87, stk. 1. Hvis den faktiske præmie er lavere end denne minimumspræmie, kan der være tale om et støtteelement.

1.2. Garantiformer

Garantier er i deres sædvanlige form knyttet til lån eller andre finansielle forpligtelser mellem en låntager og en långiver. De kan ydes som individuelle garantier eller som led i garantiordninger.

Der kan dog forekomme forskellige former for garantier afhængigt af retsgrundlaget, den type transaktion, garantien dækker, varigheden osv. Her skal blandt andet nævnes følgende (listen er ikke udtømmende):

- generelle garantier, dvs. garantier, der ydes til virksomhederne som sådanne, i modsætning til garantier, der er knyttet til en bestemt transaktion, såsom et lån, en egenkapitalinvestering osv.
- garantier, der ydes gennem et specifikt instrument, i modsætning til garantier, der er knyttet til virksomhedens retlige form
- garantier, der ydes direkte eller modgarantier til en garant af første grad
- ubegrænsede garantier, i modsætning til garantier, der er beløbs- og/eller tidsmæssigt begrænsede. Kommissionen betragter også de gunstigere finansieringsvilkår, der opnås af virksomheder, hvis retlige form udelukker konkurs og andre insolvensprocedurer eller indebærer en eksplicit statsgaranti eller statens dækning af tab, som støtte i form af garantier. Det samme gælder, når en stat overtager kapitalinteresser i en virksomhed og i stedet for begrænset ansvar, som er det sædvanlige, accepterer ubegrænset ansvar
- garantier, der klart udspringer af et aftaleretligt forhold (f.eks. egentlige kontrakter, finansielle støtteerklæringer) eller andre juridiske forhold, i modsætning til garantier i en mindre synlig form (f.eks. følgeskrivelser, mundtlige tilsagn), hvor der eventuelt kan være tale om forskellig dækning fra garantien.

⁽¹⁾ EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14.

⁽²⁾ F.eks. Kommissionens beslutning 2003/706/EF af 23. april 2003 om Tysklands støtteordninger: delstaten Brandenburgs garantiordninger i perioden 1991-1994 — Statsstøtte C 45/98 (ex NN 45/97) (EUT L 263 af 14.10.2003, s. 1); Kommissionens beslutning af 16. december 2003 om garantiordninger for skibsfinansiering — Tyskland (N 512/03) (EUT C 62 af 11.3.2004, s. 3); Kommissionens beslutning 2006/599/EF af 6. april 2005 om den statsstøtteordning, som Italien vil gennemføre for långivning til skibsbygningsindustrien (EUT L 244 af 7.9.2006, s. 17).

Især i sidstnævnte tilfælde vil det forhold, at der ikke foreligger relevante retlige eller regnskabsmæssige dokumenter, medføre en meget ringe sporbarhed. Det gælder både for modtageren og for den stat eller offentlige instans, der yder garantien, og dermed også for de oplysninger, der er tilgængelige for tredjemand.

1.3. Meddelelsens opbygning og anvendelsesområde

I denne meddelelse forstås ved:

- a) »garantiordning«: ethvert instrument på grundlag af hvilket, der uden krav om yderligere gennemførelsesforanstaltninger kan ydes garanti til virksomheder, som opfylder visse betingelser om varighed, beløb, underliggende transaktion, virksomhedstype eller -størrelse (såsom SMV)
- b) »individuel garanti«: enhver garanti, der ydes til en virksomhed, og som ikke tildeles på grundlag af en garantiordning.

Afsnit 3 og 4 i denne meddelelse skal finde direkte anvendelse på garantier, der er knyttet til en bestemt finansiel transaktion, såsom et lån. Efter Kommissionens opfattelse er det i disse tilfælde, at der er størst behov for at fastslå, om garantier skal anses for statsstøtte, da de optræder hyppigt og normalt kan kvantificeres.

Da den transaktion, der er omfattet af en garanti, i de fleste tilfælde er et lån, anvendes i denne meddelelse udtrykket »låntager« om den, der modtager garantien, og »långiver« om det organ, hvis risiko mindskes gennem statsgarantien. Anvendelsen af disse to udtryk har også til formål at gøre det lettere at forstå den tankegang, der ligger til grund for teksten, da grundprincippet i et lån er velkendt. Det betyder dog ikke, at afsnit 3 og 4 kun finder anvendelse på en lånegaranti. De gælder for alle garantier, hvor en tilsvarende risikooverførsel finder sted, såsom en investering i form af egenkapital, forudsat at den relevante risikoprofil (herunder manglende sikkerhedsstillelse) tages i betragtning.

Meddelelsen gælder alle økonomiske sektorer, herunder landbrug, fiskeri og transport, dog med forbehold af særlige regler for garantier i de pågældende sektorer.

Eksportkreditgarantier er ikke omfattet af denne meddelelse.

1.4. Andre garantiformer

Ved visse garantiformer (jf. punkt 1.2), der indebærer risikooverførsel til garanten, og som ikke frembyder et eller flere af de karakteristika, der er nævnt i punkt 1.3, for eksempel forsikringsgarantier, skal der foretages en analyse i den konkrete sag, hvorunder de relevante afsnit og metoder i denne meddelelse vil blive anvendt i nødvendigt omfang.

1.5. Neutralitet

Denne meddelelse anvendes med forbehold af traktatens artikel 295 og berører således ikke de ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne. Kommissionen er neutral med hensyn til, om ejendomsretten tilkommer det offentlige eller private.

Det forhold, at en virksomhed i vid udstrækning ejes af det offentlige, er således ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at det kan fastslås, at der er tale om en statsgaranti, forudsat at der ikke findes eksplicitte eller implicitte garantiementaler.

2. ANVENDELSE AF ARTIKEL 87, STK. 1

2.1. Generelle bemærkninger

I henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

Disse generelle kriterier gælder også for garantier. Som det er tilfældet med andre former for potentiel støtte, vil garantier kunne betragtes som statsstøtte, når de ydes direkte af staten, dvs. af centrale, regionale eller lokale myndigheder, eller når de ydes ved hjælp af statsmidler af andre statskontrollerede organer, f.eks. virksomheder, og kan »tilregnes« offentlige myndigheder ⁽³⁾.

For at udelukke enhver tvivl bør begrebet statsmidler derfor præciseres i forbindelse med statsgarantier. Fordelen ved en statsgaranti er, at den risiko, som er forbundet dermed, bæres af staten. Staten bør normalt have udbetalt en rimelig præmie for at bære risikoen. Hvis den helt eller delvis giver afkald på en sådan præmie, er der både tale om en fordel for virksomheden og et dræn på statens ressourcer. Så selv om det viser sig, at staten aldrig kommer til at foretage udbetalinger i henhold til en garanti, kan der alligevel være tale om statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1. Støtten ydes på det tidspunkt, hvor garantien stilles, ikke når garantien påberåbes, eller når der foretages udbetalinger i henhold til garantien. Om en garanti indebærer statsstøtte eller ej, og i bekræftende fald, hvor stor denne støtte er, skal vurderes på det tidspunkt, hvor garantien stilles.

Kommissionen påpeger i denne forbindelse, at en undersøgelse i henhold til statsstøttereglerne ikke berører spørgsmålet om, hvorvidt en given foranstaltning er forenelig med andre bestemmelser i traktaten.

2.2. Støtte til låntager

Det er normalt låntageren, der er støttemodtager. Som anført i punkt 2.1, bør der normalt udbetales en rimelig præmie for at bære risikoen. Når låntageren ikke behøver at betale præmien eller betaler en lav præmie, opnår vedkommende en fordel. Sammenlignet med en situation uden en garanti, sætter statsgarantien låntageren i stand til at opnå finansielle lånevilkår, som er bedre end de sædvanlige vilkår på de finansielle markeder. Ved hjælp af statsgarantien får låntageren typisk mulighed for at opnå lavere rente og/eller at stille mindre sikkerhed. I nogle tilfælde ville låntageren ikke uden en statsgaranti kunne finde et finansieringsinstitut, der i det hele taget var rede til at yde lån. Statsgarantier kan således gøre det lettere at etablere nye virksomheder og sætte visse virksomheder i stand til at skaffe kapital til gennemførelse af nye aktiviteter. En statsgaranti kan også bidrage til, at en nødlidende virksomhed kan fortsætte driften i stedet for at blive elimineret eller omstruktureret, hvilket kan skabe konkurrencefordrejninger.

2.3. Støtte til långiver

2.3.1. Selv om det normalt er låntageren, der er støttemodtager, kan det ikke udelukkes, at långiveren også under visse omstændigheder vil drage direkte fordel af støtten. Hvis der for eksempel efterfølgende ydes statsgaranti for et bevilget lån eller en anden finansiell forpligtelse, som allerede er indgået, uden at vilkårene for lånet eller den finansielle forpligtelse justeres, eller hvis et garanteret lån anvendes til at indfri et andet lån, der ikke er garanteret, i det samme kreditinstitut, kan der også være tale om støtte til långiveren, for så vidt som sikkerheden for lånene forøges. Man bør være opmærksom på, at garantier, der indebærer støtte til långiveren, principielt kan udgøre driftsstøtte.

2.3.2. Statsgarantier adskiller sig fra andre statsstøtteforanstaltninger, såsom tilskud eller skattefritagelse, ved at staten i tilfælde af en garanti også etablerer et retligt forhold til långiveren. Det skal derfor undersøges, hvilke konsekvenser statsstøtte, der er ydet ulovligt, kan få for tredjemand. Ved statsgarantier for lån angår dette hovedsagelig de långivende finansieringsinstitutter. Ved garantier for obligationer, der udstedes for at skaffe virksomhedsfinansiering, angår det de finansieringsinstitutter, der er involveret i obligationsudstedelsen. Spørgsmålet om, hvorvidt støttens ulovlige karakter påvirker det retlige forhold mellem staten og tredjemand, skal undersøges i henhold til national ret. De nationale domstole vil måske skulle undersøge, om national ret forhindrer indfrielsen af garantikontrakterne, og Kommissionen mener, at de i denne forbindelse bør tage hensyn til overtrædelsen af fællesskabsretten. Långivere kan derved få en interesse i for en sikkerheds skyld at kontrollere, at de fællesskabsretlige regler om statsstøtte er overholdt, hver gang der ydes garantier. Medlemsstaten bør kunne oplyse det sagsnummer, Kommissionen har givet en individuel sag eller en ordning, og eventuelt fremlægge en kopi af Kommissionens beslutning i en version, der ikke er fortrolig, samt angive den relevante henvisning til *Den Europæiske Unions Tidende*. Kommissionen vil på sin side gøre sit bedste for at sikre, at oplysninger om sager og ordninger, som den har godkendt, stilles til rådighed på en gennemsigelig måde.

⁽³⁾ Jf. sag C-482/99 *Frankrig mod Kommissionen* (Stardust), Sml. 2002, s. I-4397.

3. FORHOLD, DER UDELUKKER STATSSTØTTE

3.1. Generelle betragtninger

Hvis en individuel garanti eller en garantiordning, som staten er involveret i, ikke giver en virksomhed nogen fordele, skal den ikke betragtes som statsstøtte.

For at afgøre, om en garanti eller en garantiordning indebærer en fordel, har Domstolen i sin nyere retspraksis ⁽⁴⁾ fastslået, at Kommissionen bør lægge princippet om en markedsøkonomisk investor (herefter »det markedsøkonomiske investorprincip«) til grund for sin vurdering. Det bør derfor tages i betragtning, om en virksomhed, som garantien stilles til fordel for, i praksis har mulighed for at skaffe tilsvarende finansielle midler via kapitalmarkedet. Der er ikke tale om statsstøtte, når en ny finansieringskilde stilles til rådighed på betingelser, som ville være acceptable for en privat investor, der opererer under markedsøkonomiske forhold ⁽⁵⁾.

For at gøre det lettere at vurdere, om det markedsøkonomiske investorprincip er overholdt, gennemgår Kommissionen i dette afsnit en række forhold, som er tilstrækkelige til at udelukke støtte. Individuelle garantier er omhandlet i punkt 3.2, med enklere regler for SMV i punkt 3.3. Garantiordninger er omhandlet i punkt 3.4, med enklere regler for SMV i punkt 3.5.

3.2. Individuelle garantier

Kommissionen mener, at det i forbindelse med en individuel statsgaranti er tilstrækkeligt til at udelukke statsstøtte, at følgende betingelser alle er opfyldt:

a) Låntageren er ikke en kriseramt virksomhed.

For at fastslå om en låntager er en kriseramt virksomhed, anvendes definitionen i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriserante virksomheder ⁽⁶⁾. Ved anvendelsen af denne meddelelse betragtes SMV, der har bestået i mindre end tre år, ikke som kriserante i denne periode.

b) Garantien størrelse kan måles korrekt på det tidspunkt, hvor garantien ydes. Dette indebærer, at garantien skal være knyttet til en bestemt finansiell transaktion, være fastsat til et bestemt maksimumsbeløb og være tidsbegrænset.

c) Garantien dækker højst 80 % af de enkelte udestående lån eller andre finansielle forpligtelser; denne begrænsning gælder ikke garantier, der dækker gældsbeviser ⁽⁷⁾.

Hvis en finansiell forpligtelse dækkes fuldt ud af en statsgaranti, mener Kommissionen, at långiveren er mindre motiveret til at vurdere, sikre og mindske risikoen i forbindelse med lånetransaktionen og især til at foretage en ordentlig vurdering af låntagerens kreditværdighed. På grund af manglende ressourcer foretager den statslige garant måske ikke altid en sådan risikovurdering. Dette manglende incitament til at mindske risikoen for, at lånet ikke indfries, kunne få långiverne til at yde lån med en kommerciel risiko, der er højere end normalt, således at andelen af højrisikogarantier i statens portefølje øges.

⁽⁴⁾ Jf. sag C-482/99 nævnt i fodnote 3.

⁽⁵⁾ Jf. Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 92 og 93 på offentlige kapitalinteresser (EF-Bulletin nr. 9-1984); i de forenede sager 296/82 og 318/82, Kongeriget Nederlandene og Leeuwarder Papierwarenfabriek BV mod Kommissionen, Sml. 1985, s. 809, præmis 17; Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og EØS-aftalens artikel 61 på statsstøtte i luftfartssektoren (EFT C 350 af 10.12.1994, s. 5), punkt 25 og 26.

⁽⁶⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

⁽⁷⁾ »Gældsbeviser« defineres i artikel 2, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EUT L 390 af 31.12.2004, s. 38). Direktiv senest ændret ved direktiv 2008/22/EF (EUT L 76 af 19.3.2008, s. 50).

Denne maksimumsgrænse på 80 % gælder ikke for en offentlig garanti, der ydes for at finansiere en virksomhed, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ⁽⁸⁾, når disse udgør dens eneste aktiviteter, og når garantien stilles af den offentlige myndighed, som har overdraget virksomheden at udføre disse tjenesteydelser. Maksimumsgrænsen på 80 % gælder, hvis den pågældende virksomhed udfører andre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse eller andre økonomiske aktiviteter.

For at sikre, at långiveren i praksis bærer en del af risikoen, må der lægges særlig vægt på følgende to aspekter:

- når lånet eller den finansielle forpligtelse efterhånden formindskes, f.eks. fordi lånet begynder at blive tilbagebetalt, skal det garanterede beløb nedsættes tilsvarende, så garantien ikke på noget tidspunkt dækker mere end 80 % af det udestående lån eller den finansielle forpligtelse
- tab skal bæres proportionalt og på samme måde af långiver og garant. Ligeledes skal de nettobeløb (dvs. indtægterne eksklusive omkostningerne ved behandling af krav), der opnås ved inddrivelsen af gælden fra den sikkerhed, der er stillet af låntageren, reducere långiverens og garantens tab proportionalt. »First-loss«-garantier, hvor tabene i første omgang skal bæres af garanten og først derefter af långiveren, vil blive anset for at kunne indebære statsstøtte.

Hvis en medlemsstat ønsker at yde en garanti på over 80 % og hævder, at garantien ikke indebærer statsstøtte, bør den underbygge sin påstand, f.eks. på grundlag af de nærmere omstændigheder omkring transaktionen som helhed, og anmelde den til Kommissionen, så den kan foretage en egentlig undersøgelse af, om garantien udgør statsstøtte.

d) Der betales markedspris for garantien.

Som anført i punkt 2.1, bør staten normalt have udbetalt en rimelig præmie for at bære risikoen for det garanterede eller modgaranterede beløb. Når den pris, der betales for garantien, er mindst lige så høj som den tilsvarende garantipræmie på de finansielle markeder, omfatter garantien ikke støtte.

Hvis der ikke kan findes nogen tilsvarende garantipræmie på de finansielle markeder, skal de samlede finansielle omkostninger ved det garanterede lån, herunder rentesatsen og garantipræmien, sammenlignes med markedsprisen for et tilsvarende lån uden garanti.

For at fastlægge den tilsvarende markedspris tages der i begge tilfælde hensyn til garantiens og det underliggende låns karakteristika. Disse omfatter: transaktionsbeløbet og transaktionens varighed, den sikkerhed, der stilles af låntageren, og andre forhold, der påvirker vurderingen af tilbagebetalingsgraden, sandsynligheden for, at låntageren misligholder sine forpligtelser på grund af sin finansielle situation, sin branche og sine fremtidsudsigter samt andre økonomiske forhold. Ved denne analyse bør det især være muligt at klassificere låntageren på grundlag af kreditrisikoen (kreditvurdering). Denne klassificering kan foretages af et internationalt anerkendt kreditvurderingsbureau, eller på grundlag af en eventuel intern kreditvurdering i den bank, der yder det underliggende lån. Kommissionen påpeger den sammenhæng, der er mellem kreditvurdering og misligholdelsesgrad ifølge de internationale kreditinstitutter, hvis arbejde også er offentligt tilgængeligt ⁽⁹⁾. For at vurdere, om præmien svarer til markedspriserne, kan medlemsstaten sammenligne den med de præmier, der betales af virksomheder med en tilsvarende kreditvurdering på markedet.

Kommissionen vil derfor ikke acceptere, at garantipræmien fastsættes efter en fælles sats, der anses for at svare til en generel branchestandard.

⁽⁸⁾ Sådanne tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse skal være i overensstemmelse med fællesskabsreglerne, såsom Kommissionens beslutning 2005/842/EF af 28. november 2005 om anvendelse af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 86, stk. 2, på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 312 af 29.11.2005, s. 67) og Fællesskabets rammestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (EUT C 297 af 29.11.2005, s. 4).

⁽⁹⁾ Såsom tabel 1 vedrørende bureauernes kreditvurdering fra Den Internationale Betalingsbanks arbejdsdokument nr. 207, der findes på følgende websted:
<http://www.bis.org/publ/work207.pdf>

3.3. Vurdering af individuelle garantier til SMV

Hvis låntageren er en SMV ⁽¹⁰⁾, kan Kommissionen som en undtagelse fra punkt 3.2d) acceptere en enklere vurdering af, om en lånegaranti indebærer støtte. Forudsat at alle de andre betingelser i punkt 3.2a), b) og c) er opfyldt, vil en statsgaranti i dette tilfælde ikke blive anset for at indebære støtte, hvis der opkræves den i følgende tabel angivne årlige minimumspræmie («safe-harbour premium» ⁽¹¹⁾) af det beløb, der faktisk garanteres af staten, på grundlag af låntagerens kreditvurdering ⁽¹²⁾:

Kreditkvalitet	Standard & Poor's	Fitch	Moody's	Årlig minimumspræmie
Højeste kvalitet	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Meget stærk betalingsevne	AA +	AA +	Aa 1	0,4 %
	AA	AA	Aa 2	
	AA –	AA –	Aa 3	
Stærk betalingsevne	A +	A +	A 1	0,55 %
	A	A	A 2	
	A –	A –	A 3	
Tilfredsstillende betalingsevne	BBB +	BBB +	Baa 1	0,8 %
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB –	BBB –	Baa 3	
Betalingssevnen er sårbar over for negative forhold	BB +	BB +	Ba 1	2,0 %
	BB	BB	Ba 2	
	BB –	BB –	Ba 3	
Sandsynligt, at betalingssevnen forringes af negative forhold	B +	B +	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	6,3 %
	B –	B –	B 3	
Betalingssevnen afhænger af vedvarende gunstige forhold	CCC +	CCC +	Caa 1	Der kan ikke angives nogen årlig minimumspræmie
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC –	CCC –	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Konkurs eller betalingsstandsning	SD	DDD	Ca	Der kan ikke angives nogen årlig minimumspræmie
	D	DD	C	
		D		

⁽¹⁰⁾ »SMV« henviser til små og mellemstore virksomheder som defineret i bilag I til forordning (EF) nr. 70/2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33). Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 1976/2006 (EUT L 368 af 23.12.2006, s. 85).

⁽¹¹⁾ En sådan minimumspræmie fastsættes i overensstemmelse med de margener, der gælder for lån til virksomheder med samme kreditvurdering i henhold til Kommissionens meddelelse om revision af metoden til fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6). Efter den undersøgelse, som Kommissionen har bestilt på dette område:

(http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf — se s. 23 og 156-159 i undersøgelsen), er der taget hensyn til en general nedsættelse på 20 basispoint. Dette svarer til forskellen i marginalen for samme risiko mellem et lån og en garanti af hensyn til de ekstraomkostninger, som specielt er knyttet til lån.

⁽¹²⁾ I tabellen anvendes vurderingsklasserne brugt af Standard & Poor's, Fitch' og Moody's, der er de hyppigst anvendte kreditvurderingsbureauer i forbindelse med bankernes egne vurderingssystemer, som beskrevet i punkt 3.2d). Kreditvurderinger behøver dog ikke indhentes hos disse særlige kreditvurderingsbureauer. Nationale kreditvurderingssystemer og kreditvurderingssystemer, som anvendes af bankerne til vurdering af misligholdelsesgrad, kan ligeledes accepteres, forudsat at de viser den etårige sandsynlighed for misligholdelse, da dette tal anvendes af kreditvurderingsbureauerne i forbindelse med deres vurderinger af virksomheders kreditværdighed. Andre systemer bør muliggøre en tilsvarende klassifikation gennem denne vurderingsnøgle.

Minimumspræmierne anvendes på det beløb, staten faktisk har garanteret eller modgaranteret ved det pågældende års begyndelse. De skal anses for det minimum, der skal anvendes for en virksomhed, hvis kreditvurdering mindst svarer til de i tabellen anførte ⁽¹³⁾.

Når der forudbetales en engangspræmie, anses lånegarantien ikke for at omfatte støtte, hvis præmien mindst svarer til nutidsværdien af de fremtidige garantipræmier, som anført ovenfor, idet den anvendte kalkulationsrente er den tilsvarende referencesats ⁽¹⁴⁾.

Som det fremgår af ovenstående tabel kan denne forenkede metode ikke anvendes på virksomheder med en kreditvurdering svarende til eller dårligere end CCC/Caa.

For SMV, der ikke tidligere har fået en kreditvurdering, eller hvis vurdering er baseret på balancen, såsom virksomheder med et særligt formål eller nystartede virksomheder, fastsættes en minimumspræmie på 3,8 %, men den kan aldrig være lavere end den, der gælder for moderselskabet eller -selskaberne.

Disse margener kan revideres fra tid til anden af hensyn til markedssituationen.

3.4. Garantiordninger

Kommissionen mener ikke, at en garantiordning omfatter statsstøtte, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) Kriseramte virksomheder er udelukket fra at deltage i ordningen som låntager (se nærmere punkt 3.2a)).
- b) Garantien størrelse kan måles korrekt på det tidspunkt, hvor garantien ydes. Det indebærer, at garantien skal være knyttet til en bestemt finansiel transaktion, være fastsat til et bestemt maksimumsbeløb og være tidsbegrænset.
- c) Garantien dækker højst 80 % af de enkelte udestående lån eller andre finansielle forpligtelser (se nærmere, herunder om undtagelser, punkt 3.2c)).
- d) Ordningens betingelser bygger på en realistisk vurdering af risikoen, så de præmier, modtagerne betaler, efter al sandsynlighed gør den selvfinansierende. Kommissionen anser ordningens selvfinansierende natur og den realistiske risikovurdering som tegn på, at ordningens garantipræmier svarer til markedspriserne.

Det betyder, at risikoen ved hver ny garanti skal vurderes på grundlag af alle relevante faktorer (låntagerens kreditværdighed, sikkerhedsstillelsen, garantiens varighed osv.). Denne risikoanalyse danner grundlag for definitionen af risikoklasserne ⁽¹⁵⁾, klassificeringen af garantien i en af disse risikoklasser og opkrævningen af den tilsvarende garantipræmie på det garanterede eller modgaranterede beløb.

- e) For at få en korrekt og progressiv vurdering af det selvfinansierende aspekt ved ordningen skal det undersøges mindst en gang om året på grundlag af ordningens faktiske tabsprocent over en økonomisk rimelig tidshorisont, om præmieniveauet er tilstrækkeligt, og præmierne skal justeres, hvis der er risiko for, at ordningen ikke længere er selvfinansierende. Justeringen kan berøre alle eksisterende og fremtidige garantier eller udelukkende omfatte de fremtidige.
- f) For at blive anset for at være i overensstemmelse med markedspriserne skal præmierne dække de normale risici, der er forbundet med garantien, ordningens administrationsomkostninger og en årlig forrentning af en tilstrækkelig kapital, selv om den ikke eller kun delvis er henlagt.

Med hensyn til administrationsomkostninger bør disse som minimum omfatte udgifter til den specifikke indledende risikovurdering, risikoovervågning og risikostyring, der er forbundet med ydelse og administration af garantien.

⁽¹³⁾ For eksempel bør en virksomhed, som en bank giver kreditvurderingen BBB-/Baa 3, afkræves en årlig garantipræmie på mindst 0,8 % af det beløb, som staten faktisk garanterer ved årets begyndelse.

⁽¹⁴⁾ Jf. meddelelsen nævnt i fodnote 11, hvor der anføres følgende: »Referencesatsen skal også bruges som kalkulationsrente til beregning af nutidsværdier. Til dette formål anvendes principielt basissatsen med en fast margin på 100 basispoint« (s. 4).

⁽¹⁵⁾ Jf. fodnote 12.

Hvad kapitalforrentningen angår, bemærker Kommissionen, at garantier normalt er underlagt regler om kapitalkrav, og at de i overensstemmelse med disse regler er tvunget til at have en bestemt egenkapital, for at de ikke går konkurs, når der sker udsving i de årlige tab på garantierne. Disse regler gælder normalt ikke for statsgarantiordninger, og staten behøver derfor ikke henlægge sådanne reserver. Det betyder med andre ord, at hver gang tab på garantierne overstiger præmieindtægterne, dækkes underskuddet blot over statsbudgettet. Statsgarantien er således gunstigere for en ordning end en almindelig garanti. For at fjerne denne forskel og for at sikre staten en kompensation for den risiko, den påtager sig, mener Kommissionen, at antipræmierne skal dække forrentningen af en tilstrækkelig kapital.

Kommissionen mener, at denne kapital skal svare til 8 % ⁽¹⁶⁾ af de udestående garantier. For garantier til virksomheder med en kreditvurdering svarende til AAA/AA- (Aaa/Aa3) kan det beløb, der skal forrentes, reduceres til 2 % af de udestående garantier. For garantier til virksomheder med en kreditvurdering svarende til A+/A- (A1/A3) derimod kan det beløb, der skal forrentes, reduceres til 4 % af de udestående garantier.

En normal kapitalforrentning består af en risikopræmie, eventuelt forhøjet med den risikofrie rente.

Risikopræmien skal i alle tilfælde betales til staten af den tilstrækkelige kapital. På baggrund af denne praksis mener Kommissionen, at en normal risikopræmie for egenkapital andrager mindst 400 basispoint, og at en sådan risikopræmie bør medregnes i modtagernes antipræmie ⁽¹⁷⁾.

Hvis kapitalen, som det er tilfældet ved de fleste statsgarantiordninger, ikke udbetales til ordningen, og der derfor ikke er tale om noget kontant bidrag fra staten, skal den risikofrie rente ikke tages i betragtning. Hvis staten imidlertid udbetaler den underliggende kapital, pådrager den sig låneomkostninger, og ordningen drager fordel af denne kontante kapital gennem en eventuel investering af den. Staten skal derfor have udbetalt den risikofrie rente af det beløb, den har ydet. Endvidere bør dette beløb tages fra ordningens finansielle indtægt og har ikke nødvendigvis betydning for antipræmierne ⁽¹⁸⁾. Kommissionen mener, at afkastet af den tiårige statsobligation kan anvendes som en rimelig indikator for den risikofrie rente, betragtet som et normalt kapitalafkast.

- g) Af hensyn til åbenheden skal det i ordningen fastsættes, på hvilke betingelser der kan ydes fremtidige garantier, herunder hvilke virksomheder der kan komme i betragtning på grundlag af deres kreditværdighed, og eventuelt branchen, virksomhedernes størrelse og garantiernes maksimumsbeløb og varighed.

3.5. Vurdering af garantiordninger for SMV

I betragtning af SMV's særlige situation og for at lette deres adgang til finansiering, navnlig ved hjælp af garantiordninger, findes der to muligheder specifikt rettet mod disse virksomheder:

- anvendelsen af minimumspræmier som defineret for individuelle garantier for SMV
- vurderingen af garantiordninger som sådan, idet det gøres muligt at anvende fælles præmier og undgå individuelle vurderinger af de modtagende SMV's kreditværdighed

⁽¹⁶⁾ Svarende til kapitalkravene i artikel 75 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (EUT L 177 af 30.6.2006, s. 1), sammenholdt med bilag VI dertil (punkt 41 ff.).

⁽¹⁷⁾ For en garanti på 100 til en virksomhed med kreditvurderingen BBB skal reserverne således udgøre 8. Anvendelse af 400 basispoint (eller 4 %) på dette beløb medfører årlige kapitalomkostninger på $8 \% \times 4 \% = 0,32 \%$ af det garanterede beløb, hvilket vil påvirke prisen på garantien tilsvarende. Hvis den etårige misligholdelsesgrad i ordningen for virksomheden forventes at være f.eks. 0,35 % og de årlige administrative omkostninger skønnes at være 0,1 %, vil prisen på den garanti, der ikke anses for at være støtte, være 0,77 % om året.

⁽¹⁸⁾ I dette tilfælde, og forudsat at den risikofrie rente anses for at udgøre 5 %, vil de årlige omkostninger ved reserverne for samme garanti på 100 og reserver på 8 være $8 \times (4 \% + 5 \%) = 0,72 \%$ af det garanterede beløb. På grundlag af samme forudsætninger (misligholdelsesgrad på 0,35 % og administrative omkostninger på 0,1 %) ville prisen på garantien være 0,77 % om året, og der bør under ordningen betales en pris på yderligere 0,4 % til staten.

Betingelserne for at anvende begge regler er som følger:

Anvendelse af minimumspræmier i garantiordninger for SMV

I overensstemmelse med, hvad der foreslås af forenklingshensyn for individuelle garantier, kan garantiordninger for SMV også som udgangspunkt anses for selvfinansierende og for ikke at indebære statsstøtte, hvis de minimumspræmier, der er fastsat i punkt 3.3 og baseret på virksomhedernes kreditværdighed, anvendes ⁽¹⁹⁾. De øvrige betingelser, der er fastsat i punkt 3.4a), b) og c) og i punkt 3.4g) skal fortsat være opfyldt, og betingelserne i punkt 3.4d), e) og f) anses for opfyldt ved anvendelsen af de årlige minimumspræmier, der er anført i punkt 3.3.

Anvendelse af fælles præmier i garantiordninger for SMV

Kommissionen er klar over, at det er omkostningskrævende at foretage en risikovurdering af hver enkelt låntager, og at dette kan være uhensigtsmæssigt, når en ordning dækker mange små lån og hermed er et middel til risikodeling.

Når en ordning kun vedrører garantier til SMV, og det garanterede beløb ligger under en tærskel på 2,5 mio. EUR pr. virksomhed i den pågældende ordning, kan Kommissionen derfor som en undtagelse fra punkt 3.4d) acceptere en fælles årlig garantipræmie for alle låntagere. For at garantier, der ydes i henhold til en sådan ordning, ikke skal betragtes som statsstøtte, skal ordningen dog fortsat være selvfinansierende, og alle de øvrige betingelser i punkt 3.4a), b) og c) og i punkt 3.4e), f) og g) stadig være opfyldt.

3.6. Ingen automatisk klassificering som statsstøtte

At betingelserne i punkt 3.2-3.5 ikke er opfyldt, er ikke ensbetydende med, at garantien eller garantiordningen automatisk skal betragtes som statsstøtte. Hvis der hersker nogen som helst tvivl om, hvorvidt en garanti eller garantiordning udgør statsstøtte, bør den anmeldes til Kommissionen.

4. GARANTIER MED ET STØTTELEMENT

4.1. Generelt

Når en individuel garanti eller en garantiordning ikke opfylder det markedsøkonomiske investorprincip, anses den for at indebære statsstøtte. Der må derfor foretages en beregning af støtteelementet, så det kan undersøges, om støtten kan anses for forenelig med fællesmarkedet i henhold til en bestemt undtagelse. Som udgangspunkt anses støtteelementet for at være differencen mellem en rimelig markedspris for den individuelle garanti eller garantiordningen og den pris, der faktisk betales for den.

De deraf følgende årlige subventionsækvivalenter bør tilbagediskonteres til deres nutidsværdi ved anvendelse af referencesatsen og derefter lægges sammen, så man når frem til den samlede subventionsækvivalent.

Når Kommissionen skal beregne støtteelementet i en garanti, vil den lægge særlig vægt på følgende forhold:

- a) Ved individuelle garantier: hvorvidt låntageren er en kriseramt virksomhed. Ved garantiordninger: hvorvidt betingelserne for deltagelse i ordningen giver mulighed for at udelukke sådanne virksomheder (se nærmere punkt 3.2a)).

Kommissionen bemærker, at en eventuel garant, der opererer under markedsøkonomiske forhold, ville kræve en høj præmie af kriseramte virksomheder på det tidspunkt, hvor garantien ydes, på grund af den forventede misligholdelsesgrad. Hvis der er særlig stor sandsynlighed for, at låntageren ikke vil kunne indfri lånet, eksisterer denne markedspræmie måske slet ikke, og under ekstraordinære omstændigheder kan garantiens støtteelement vise sig at være lige så højt som det beløb, der faktisk dækkes af garantien.

⁽¹⁹⁾ Dette omfatter den mulighed, at der for SMV, hvis kreditværdighed ikke tidligere er vurderet, eller hvis vurdering er baseret på balancen, fastsættes en minimumspræmie på 3,8 %, men den kan aldrig være lavere end den præmie, der gælder for moderselskabet eller -selskaberne.

- b) Hvorvidt den enkelte garantis størrelse kan måles korrekt, når garantien ydes.

Det betyder, at garantien skal være knyttet til en bestemt finansiel transaktion, være fastsat til et bestemt maksimumsbeløb og være tidsbegrænset. I denne forbindelse mener Kommissionen principielt, at ubegrænsede garantier er uforenelige med traktatens artikel 87.

- c) Hvorvidt garantien dækker over 80 % af de enkelte udestående lån eller andre finansielle forpligtelser (se nærmere, herunder om undtagelser, punkt 3.2c)).

For at sikre at långiveren virkelig har et incitament til at vurdere, sikre og mindske risikoen ved lånetransaktionen og især til at foretage en ordentlig vurdering af låntagerens kreditværdighed, mener Kommissionen, at en procentdel på mindst 20 %, som ikke dækkes af garantien, bør dækkes af långiveren ⁽²⁰⁾, så denne tilskyndes til at kræve tilstrækkelig sikkerhed for sine lån og til at reducere risikoen ved transaktionen til det mindst mulige. Kommissionen vil derfor generelt foretage en grundigere undersøgelse af en garanti eller garantiordning, som omfatter hele (eller næsten hele) en finansiel transaktion, medmindre medlemsstaten kan godtgøre, at den er berettiget, for eksempel på grund af transaktionens særlige art.

- d) Hvorvidt de særlige forhold ved garantien eller lånet (eller en anden finansiel forpligtelse) er blevet taget i betragtning ved fastlæggelsen af markedspræmien, som sammenlignes med den faktisk betalte præmie og dermed danner grundlag for beregningen af støtteelementet? (jf. punkt 3.2d)).

4.2. Støtteelement i individuelle garantier

I forbindelse med en individuel garanti bør subventionsækvivalenten beregnes som differencen mellem garantiens markedspris og den faktisk betalte pris.

Når garantier for den pågældende type transaktion ikke forekommer på markedet, foreligger der ikke nogen markedspris for garantien. I så fald bør støtteelementet beregnes på samme måde som subventionsækvivalenten ved et lån på lempelige vilkår, nemlig som differencen mellem den markedsrente, virksomheden skulle have betalt uden garantien, og den rente, der er opnået som følge af statsgarantien, efter fradrag af eventuelle betalte præmier. Hvis der ikke foreligger nogen markedsrentesats, og medlemsstaten i stedet ønsker at anvende referencesatsen, understreger Kommissionen, at betingelserne i meddelelsen om referencesatserne ⁽²¹⁾ gælder ved beregningen af støtteintensiteten i forbindelse med en individuel garanti. Det betyder, at man må være særlig opmærksom på tillægget til basissatsen, for at der kan tages hensyn til den særlige risikoprofil i forbindelse med den pågældende transaktion, den virksomhed, der har fået garantien, og sikkerhedsstillelsen.

4.3. Støtteelement i individuelle garantier for SMV

Når det gælder SMV, kan det forenklede vurderingssystem, der er skitseret i punkt 3.3, også anvendes. Hvis præmien for en given garanti i dette tilfælde ikke svarer til den værdi, der er fastsat som minimum i virksomhedens kreditvurderingsklasse, vil differencen mellem dette minimum og den faktiske præmie blive betragtet som støtte. Ved garantier, der varer mere end et år, vil de årlige differencebeløb blive tilbagediskonteret ved anvendelse af den relevante referencesats ⁽²²⁾.

Kommissionen accepterer kun en fravigelse af disse regler i tilfælde, hvor den pågældende medlemsstat fremlægger klar dokumentation og en fyldestgørende begrundelse. Der skal fortsat anvendes en risikobaseret metode i sådanne tilfælde.

4.4. Støtteelement i garantiordninger

Hvad garantiordninger angår, udgør subventionsækvivalenten for hver garanti, som ordningen omfatter, differencen mellem den (eventuelle) præmie, der faktisk opkræves, og den præmie, der skulle opkræves i forbindelse med en tilsvarende ordning, som ikke omfatter støtte, og som er indført i overensstemmelse med betingelserne i punkt 3.4. Ovennævnte teoretiske præmier, som danner grundlag for beregningen af

⁽²⁰⁾ Dette bygger på den antagelse, at virksomheden stiller tilsvarende sikkerhed til staten og kreditinstituttet. Se ovennævnte meddelelse.

⁽²¹⁾ Jf. meddelelsen nævnt i fodnote 11.

⁽²²⁾ Jf. nærmere i fodnote 14.

støtteelementet, skal derfor dække de normale risici, der er knyttet til garantien, samt administrations- og kapitalomkostningerne ⁽²³⁾. Denne beregning af subventionsækvivalenten skal sikre, at den samlede støtte efter ordningen, også på mellemlang og lang sigt, svarer til det beløb, de offentlige myndigheder har indskudt til dækning af ordningens underskud.

Da de særlige forhold, der kendetegner de enkelte sager, måske ikke er kendte på det tidspunkt, hvor statsgarantiordningen skal vurderes, skal støtteelementet vurderes på grundlag af ordningens bestemmelser.

Støttelementer i garantiordninger kan også beregnes ved metoder, som Kommissionen allerede har godkendt, efter at de er blevet anmeldt i henhold til en af Kommissionens forordninger på statsstøtteområdet, f.eks. Kommissionens forordning (EF) nr. 1628/2006 af 24. oktober 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på medlemsstaternes regionale investeringsstøtte ⁽²⁴⁾ eller Kommissionens forordning (EF) nr. 1857/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af landbrugsprodukter, og om ændring af forordning (EF) nr. 70/2001 ⁽²⁵⁾, forudsat at den godkendte metode udtrykkeligt vedrører den pågældende type garantier og den pågældende type underliggende transaktioner.

Kommissionen accepterer kun en fravigelse af disse regler i tilfælde, hvor den pågældende medlemsstat fremlægger klar dokumentation og en fyldestgørende begrundelse. Der skal fortsat anvendes en risikobaseret metode i sådanne tilfælde.

4.5. Støtteelement i garantiordninger for SMV

De to forenklede instrumenter, der er omtalt i punkt 3.5, og som vedrører garantiordninger for SMV, kan også anvendes til beregning af støtte. Betingelserne for anvendelsen af begge regler er som følger:

Anvendelse af minimumspræmier i garantiordninger for SMV

Når det gælder SMV, kan det forenklede vurderingssystem, der er skitseret i punkt 3.5 ovenfor, også anvendes. Hvis præmien for en given garanti inden for en garantiordning i dette tilfælde ikke svarer til den værdi, der er fastsat som minimum i virksomhedens kreditvurderingsklasse ⁽²⁶⁾, vil differencen mellem dette minimum og den faktiske præmie blive betragtet som støtte ⁽²⁷⁾. Ved garantier, der varer mere end et år, vil de årlige differencebeløb blive tilbagediskonteret ved anvendelse af referencesatsen ⁽²⁸⁾.

Anvendelse af fælles præmier i garantiordninger for SMV

I betragtning af at statsstøtte, der ydes i forbindelse med en garantiordning for SMV, kun i begrænset omfang vil kunne fordreje konkurrencen, mener Kommissionen, at den i tilfælde, hvor en støtteordning kun vedrører garantier til SMV, og hvor det garanterede beløb ligger under 2,5 mio. EUR pr. virksomhed, som en undtagelse fra punkt 4.4 kan acceptere en vurdering af støtteintensiteten for ordningen som sådan, uden at der er behov for at foretage en vurdering af hver enkelt garanti eller risikoklasse inden for ordningen ⁽²⁹⁾.

⁽²³⁾ Denne beregning kan for hver risikoklasse kort gengives som differencen mellem a) det udestående garanterede beløb ganget med risikofaktoren for den pågældende risikoklasse (ved »risiko« forstås sandsynligheden for misligholdelse efter medregning af administrations- og kapitalomkostningerne), dvs. markedspræmien, og b) alle betalte præmier, dvs. (garanteret beløb × risiko) — betalt præmie.

⁽²⁴⁾ EUT L 302 af 1.11.2006, s. 29.

⁽²⁵⁾ EUT L 358 af 16.12.2006, s. 3.

⁽²⁶⁾ Dette omfatter den mulighed, at der for SMV, hvis kreditværdighed ikke tidligere er blevet vurderet, eller hvis vurdering er baseret på balancen, fastsættes en minimumspræmie på 3,8 %, men den kan aldrig være lavere end den præmie, der gælder for moderselskabet eller selskaberne.

⁽²⁷⁾ Denne beregning kan for hver risikoklasse kort gengives som det udestående garanterede beløb ganget med differencen mellem a) minimumspræmien for den pågældende risikoklasse og b) den betalte præmie, dvs. garanteret beløb × (minimumspræmien — betalt præmie).

⁽²⁸⁾ Se nærmere i fodnote 11.

⁽²⁹⁾ Denne beregning kan, uanset risikoklasse, kort gengives som differencen mellem a) det udestående garanterede beløb ganget med ordningens risikofaktor (ved »risiko« forstås sandsynligheden for misligholdelse efter medregning af administrations- og kapitalomkostningerne), og b) alle betalte præmier, dvs. (garanteret beløb × risiko) — betalt præmie.

5. SPØRGSMÅLET OM, HVORVIDT STATSSTØTTE I FORM AF GARANTIER ER FORENELIG MED FÆLLESMARKEDET

5.1. Generelt

Statsgarantier, der falder ind under anvendelsesområdet for traktatens artikel 87, stk. 1, skal undersøges af Kommissionen, for at det kan fastslås, om de er forenelige med fællesmarkedet eller ej. Inden der kan foretages en sådan vurdering af foreneligheden, skal støttemodtageren identificeres.

5.2. Vurdering

Kommissionen vil undersøge, om denne støtte er forenelig med fællesmarkedet på grundlag af de samme regler, som anvendes på andre former for støtte. De kriterier, Kommissionen anvender ved vurderingen, er blevet fastlagt og belyst i Kommissionens rammebestemmelser og retningslinjer for horisontal, regional og sektorbestemt støtte⁽³⁰⁾. Ved undersøgelsen vil der især blive taget hensyn til støtteintensiteten, støttemodtagernes karakteristika og de tilsigtede mål.

5.3. Betingelser

Kommissionen accepterer kun garantier, hvis faktiske udbetaling er kontraktligt knyttet til bestemte betingelser, der strækker sig så vidt som til en tvungen konkurserklæring fra modtagerens side eller en tilsvarende procedure. Disse betingelser skal aftales mellem parterne, når garantien ydes. Hvis en medlemsstat ønsker at udbetale garantien på andre betingelser end de oprindeligt aftalte, vil Kommissionen betragte udbetalingen af garantien som ny støtte, der skal anmeldes efter traktatens artikel 88, stk. 3.

6. MEDLEMSSTATERNES RAPPORTER TIL KOMMISSIONEN

I overensstemmelse med de generelle tilsynsforpligtelser⁽³¹⁾ og for yderligere at overvåge udviklingen på de finansielle markeder er det særdeles vigtigt, at der i henhold til traktatens artikel 88, stk. 1, føres løbende tilsyn med statsgarantiordninger, som Kommissionen har godkendt, da statsgarantiens værdi er vanskelig at vurdere og ændrer sig i tidens løb. Medlemsstaterne skal derfor aflægge rapporter derom til Kommissionen.

I forbindelse med garantiordninger, der indebærer støtte, skal disse rapporter indgives senest ved udgangen af garantiordningens gyldighedsperiode og ved anmeldelse af en ændret ordning. Kommissionen kan dog i visse tilfælde finde det hensigtsmæssigt at kræve rapporterne forelagt hyppigere.

I forbindelse med garantiordninger, hvor Kommissionen ved en beslutning har fastslået, at der ikke er tale om støtte, og især, hvor der ikke eksisterer nogen tidligere, pålidelige oplysninger om ordningen, kan Kommissionen, når den træffer sin beslutning om, at der ikke er tale om støtte, anmode om, at der fremlægges sådanne rapporter, og derved fastslå i hvert enkelt tilfælde, hvor hyppigt rapporterne skal aflægges, og hvad de skal indeholde.

Rapporterne bør indeholde mindst følgende oplysninger:

- a) antal udstedte garantier og garantibeløbene
- b) antal udestående garantier og garantibeløbene ved periodens udløb
- c) antal misligholdte garantier og deres værdi (angivet individuelt) på årsbasis
- d) årlige indtægter:
 - 1) indtægter af opkrævede præmier
 - 2) indtægter af inddrivelser
 - 3) andre indtægter (f.eks. renteindtægter af indlån eller investeringer)

⁽³⁰⁾ Jf. Fællesskabets konkurrenceregler for statsstøtte på følgende websted:
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/legislation.html
Med hensyn til reglerne for sektorbestemt statsstøtte henvises der for landbrugssektorens vedkommende til:
http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/leg/index_en.htm
og for transportsektorens vedkommende til:
http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/state_aid/transport_en.htm

⁽³¹⁾ Jf. især Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1). Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 271/2008 (EUT L 82 af 25.3.2008, s. 1).

- e) årlige omkostninger:
 - 1) administrationsomkostninger
 - 2) kompensation for udbetalte garantier
- f) årligt overskud eller underskud (differencen mellem indtægter og omkostninger)
- g) akkumuleret overskud eller underskud siden ordningens begyndelse ⁽³²⁾.

I forbindelse med individuelle garantier skal de relevante oplysninger, fortrinsvis oplysningerne i litra d)-g), ligeledes indberettes.

Kommissionen henleder medlemsstaternes opmærksomhed på, at korrekt indberetning på et sent tidspunkt under alle omstændigheder forudsætter, at de nødvendige oplysninger er indsamlet korrekt, fra man begyndte at anvende ordningen, og at de er samlet på årsbasis.

Medlemsstaterne bør også være opmærksomme på, at Kommissionen i forbindelse med garantier, der ydes individuelt eller i henhold til en ordning, og som ikke omfatter støtte — selv om der ikke er anmeldelsespligt — måske er nødt til at kontrollere, at en sådan garanti eller ordning ikke omfatter støtteelementer, f.eks. hvis der er indgivet en klage. I så fald vil Kommissionen anmode om oplysninger, der svarer til ovennævnte, som skal gives i den pågældende medlemsstats rapporter.

Når der i forvejen er indberetningspligt i henhold til gruppefritagelsesforordninger, retningslinjer eller rammebestemmelser på statsstøtteområdet, vil disse særlige rapporter træde i stedet for de rapporter om garantier, der skal indgives i forbindelse med nærværende indberetningspligt for garantier, forudsat at de indeholder de ovenfor anførte oplysninger.

7. GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at tilpasse deres eksisterende garantiforanstaltninger efter denne meddelelse inden den 1. januar 2010, for så vidt angår nye garantier.

⁽³²⁾ Hvis ordningen har været i kraft i over 10 år, angives kun overskud eller underskud for de sidste 10 år.